

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergeipiac 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként —5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyön-gyössy István szerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilvántér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyilvántér közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben, Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelis Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mossek Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Előfizetési felhívás.

F. évi július hó 1-ével lapunkra új (július 1-től október 1-ig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legújabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárczáinkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a múlt negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. július havában

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A Giffard-fegyver.

(b.) Az olasz kamara július hó 10-én tárgyalásait Bonghi képviselő aziránti javaslatának elfogadásával zárta be, hogy Olaszország minden befolyását érvényesítse az irányban, hogy Európa államainak nemzetközi viszályai ezután ne fegyverrel, hanem választott békebiróság által intéztessenek el.

A gondolat szép és nagy, vajjon meg fogjuk-e élni megvalósulását?

Ha egy tekintet vetünk Európára, mely évek óta minden elméleti és anyagi erő fegyverkezésre fordít, tehát ép ellenkezőjére annak, mit Bonghi javaslata czéloz, akkor valóban kételyek támadhatnak bennünk, nem tiszta utópia-e a világbéke biztosítása.

A fegyvernek, úgy látszik, napról napra nagyobb jelentőség jut a háborúkban, s a fegyver szerkesztőjének genialitása, a hadsereg fegyelmének s a hadvezér lángeszének, ha nem is egyenrangú társa, de mindenesetre komoly versenytársa.

A Manlicher-fegyver, melylyel ma Németország és Ausztria-Magyarország hadserege fel van szerelve, az összes löfegyverek között, melylyel ma hadsereg fel van fegyverkezve, határozottan a legtökéletesebb. Sok millióba került beszerzése, de soha se sokaljuk az árt, mert alig szenved kétséget, hogy az tartotta meg nekünk a békét, s ha a nagy világharcznak, mely sötét felhőként tömörül Európa nemzetei látóhatárán, ha e harcznak kitörését csak egy évvel halasztotta is el, nincs okunk a költséget sajnálni.

Oroszország fegyvere nem képes versenyezni a mi fegyverünkkel s Franciaország is kénytelen volt belátni, hogy egykor oly annyira magasztalt Lebel-fegyvere, nemcsak hogy össze nem hasonlítható ezen fegyverrel, de sőt határozottan rossz és háboruban hasznaveletlen. Ezen ténynek köszönjük első sorban azon békés hangulatot, mely Franciaországban néhány év óta uralkodik.

Ujabb időben azon hír járja be a lapokat, hogy az injectorjáról világhírű Giffardnak sikerült egy új, lőpor nélküli löfegyvert szerkeszteni, melyben a hajtó eszköz folyósított levegő. — A szakembernek e hirt ily alakban kételylyel kellett fogadnia. — Egy gramm folyós levegő egy töltésre, mely egyszeri töltéssel 300 lövést lehet tenni!

A szakember csak mosolyoghatott e hír fölött, mert egy gramm folyósított levegő légnemű testté való átalakulás alig ti-

zed részét képes azon erőnek kifejtetni, melyet ugyanoly súlyú puska elcsúszása fejt ki, háromszáz lövéshez tehát körülbelül három kilogramm folyós levegő szükségeltetnék s ennyi lövés után a fegyver annyira lehülne, hogy okvetlenül odafagná a katona keze a fegyverhez, s a legjobb aczélcső is oly törékeny-nyé válnék, hogy a nyomást nem bírná el.

Az ujabbban érkezett hírek azonban alig engednek kétséget, hogy a dolog mégis több újságkacsáhal, mert a francia állam a fegyver behozatalának eszméjével foglalkozik s Giffard neve garancia az iránt, hogy észszerű elven van e puska is szerkesztve; de akkor hajtó eszköze nem lehet az, mit az újságok hirdetnek.

Hogy mi, azt természetesen nem tudhatjuk, kik a titokba beavatva nem vagyunk s csak röviden utalni akarunk arra, hogy a dolog igenis lehetséges, ha a süritett légnek hydrogen és oxigén keverékéből állnak, melyek kicsiny részletekben elektromos szikra által meggyújtatnak. Miután e két test vízzé való elégsénél óriási hőmennyiség is keletkezik, igenis lehetséges ez uton oly erőt kifejteni, mely a golyónak még nagyobb sebességet is kölcsönözhet, mint a puska.

Ha a fegyver, melynek ily alapon való megszerkesztése nem lehetetlenség, tényleg meg van már szerkesztve, akkor be kell vallanunk, hogy ez oly haladás az eddigi löfegyverekkel szemben, hogy azt megbecsülni alig lehetséges. A fölfedezés, mely a puska szereplését a háboruban beszünteti, egyenlő jelentőségű a puska fölfedezésével.

De, ha Franciaország hadseregét e csoda-fegyverrel fölfegyverzi, mielőtt a közép-európai szövetség államai ugyanazt tehetnék, akkor kétségtelen, hogy végére értünk a fegyveres békének is, kétségtelen, hogy a nagy válság küszöbén állunk, mert akkor Franciaország oly fölényrel bír, melyet magának eddig biztosítania, minden költsége dacára sem tudott.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Egy eszébe fekete kávé emlékei.

(A „Brassó” eredeti tárczája.)

(Vége.)

Dr. Zeller tudva azt, hogy magyar vagyok, a beszédet mindjárt az intézetében megfordult magyarokra yitte. Csak hárman voltak, de minháromnak története érdekes volt.

Az intézet első magyar betege János csabai lelkész volt, ki 1841-ben került a gyógyintézetbe. Őt a cholera tette örültté, mely Csabán ezrével szedte volt áldozatait. Egy nap 80—90 halottat kellett a halottak lajstromába bejegyeznie, paptársai s az orvosok vagy elszöktek, vagy elhaltak, ő mindvégig kitartott, hogy végül megörüljön. József nádor neje, a jótekonyságáról s nagylelkűségéről híres Dorottya főhercegnő, ki württembergi születésű volt, helyeztette el buzgón betöltött hivatása ez áldozatát Winnenthalban s folyton anyai gondoskodással tudakozódott sorsa után.

Hóbortosságai nagyon érdekesek voltak, a menyinyben derült óráiban mindig vissza tudott emlékezni rögeszméire s mindig szellemes, elmés magyarázattal szolgált hozzá.

Egykor szobájába lép Zeller s a legneveltségebb helyzetben találja. Egy esernyőben ült, mezelen testére felöltött, erre mellényt. legfelül pedig inget

huzott, lábára keztyűt, kezére cipőt. Midőn az orvos belépett, egy ideig nagy komolysággal farkasszemet nézett vele, de midőn ez rákiáltott, hogy mi jutott eszébe, hogy okos ember létére ily hóbortosságot követ el, kiderült arcza, s hóbortjának következő magyarázatát adta: „Azt képzeltem, hogy lutheránus pap létemre Jeruzsálembé zárandokolok; ez oly visszás, képtelen dolognak tetszett nekem, hogy következetességből szükségesnek tartottam mindent visszasan tenni s im így jutottam e nevetséges helyzetbe.” Gyógyítatlanul hagyta el az intézetet, hogy hazájában haljon meg.

Az intézet másik magyar betege gróf B...y volt, ki már 1847-ben, alig 19 éves korában került a bolondok házába. Tudvalevőleg az egész család híres volt kegyetlenségéről, s hogy az urfi jobb utra tereltesék, a herrenhuttiak beningheimi nevelő intézetébe adták, de az ifju gróf a herrenhuttiak nevelése dacára is csak B...y maradt.

„Midőn Beningheimből hozzánk küldték — beszélte Zeller, — „közölték velünk az egész család történetét, hihetetlen s borzasztó dolgokat tudtam meg; de azért a fiatal gróf cynismusa mégis meglepett s mindnyájunkat elrémitett. Kimondhatatlanul vad természete volt, mondhatnám inkább volt állat, mint ember; sokkal inkább ragaszkodott is az állatokhoz, sem mint hozzánk.

Zsebében mindig volt egy pár kigyó vagy béka, szobájában egy pár patkány, melyek annyira bizalma-

sak voltak hozzá, hogy szájából ettek, s ha sétálni voltunk, biztosak lehettünk benne, hogy valami vad-ságot követ el. Ha szerit tehette, csibét fogott, s minden ellenzésünk dacára szétépte s megette; de ha ilyen pecsenye nem akadt, egy gyikkal vagy bogárral is beérte.

Az intézetet két évi itt tartózkodás után hagyta el, annyira helyreállítva, a mennyire veleszületett vadsága engedte. Mindannyian fellelegzettünk, midőn megszabadultunk tőle. Innen Olaszországba ment, hogy Radezky alatt harcsojjon az olaszok ellen; ki tudja, mi lett aztán belőle?”

Később tudtam meg, hogy ez ugyanazon B...y gróf, ki most mint suvisz-gyáros él Budapest.

A harmadik s az intézet legnagyobb magyarja, Lenau Miklós, 1844-ben került oda. Az ő élete s kiléte eléggé ismeretes, nincs róla mit mondanom, csak egy pár vonást akarok e helyen följegyezni, melyekről dr. Zeller, ki nem csak orvosa, de bizalmas jó barátja is volt*) emlékezett meg.

Betegségéről azon nézetben volt, hogy az mindaddig, míg Winnenthalban volt, nem volt veszélyes természetű; ő bizton remélte felgyógyulását és nagyon sajnálta, hogy Lenau bécsi barátjai, a beteg határozott e llenzése dacára, jóformán kiereszkolták a Bécs melletti Döblingbe való átszállítását. A következő igen szomorú volt; mert épen ez utazás izgal-

*) Lásd Grün Anastasius előszavát Lenau összes műveéhez.

Ha államainknak sikerül — s alig kétséges, hogy ez siherülni fog — az új fegyvert megszerezni, s a fegyver tényleg bir azon óriási előnyökkel, melyeket róla híresztelnek akkor kétségtelen az is, hogy magunknak is e fegyvert kell behoznunk, mert bármily kitűnő is a Manlicher fegyver, melylyel hadseregünk ép most szereltetik fel, a különbség a kettő között sokkal nagyobb volna, semhogy kockáztatnunk lehetne egy háborút a Giffard-fegyverrel fölfegyverzett ellenség ellen, mert a vett tudósítások szerint az ezen fegyverrel ellátott katona közel 25-ször több tölténnyel volna ellátható mint a miénk!!

Igaz, a veszély, hogy a francziák ellen szálljunk sikra, nem nagyon közel fekvő, de közel fekszik ama föltevés, hogy Oroszország hadserege ugyanazon fegyverrel lesz ellátva, mint a köztársaság katonája, s akkor imminens a veszély.

Kesergünk az óriási költségek fölött, melyeket hadseregünk felszerelése okoz; im talán megint egy sok-sok milliónyi új költség küszöbén állunk; de kinek lesz bátorsága e költséget megtagadni, mikor esetleg ettől függ, hogy milliárdok veszte akadályoztassék meg ez áldozat által, hogy hazánkfiak százezrének élete védessék meg ez áron.

Az áldozatok, melyeket immár több mint két évtized óta Mars oltárán halomra raktunk, óriásiak; vajha teljesítenék céljukat s a nemzeti vagyon ezen feláldozása, fölmentene bennünket a véráldozatok alól; vajha eredményezné, mint néhányan remélni akarják, hogy az ember genialitása a fegyver szerkezetében, a háboruk lehetetlenségét s ezzel Bonghi fentemlített javaslatának kényszerűségéből való megvalósulását eredményezné.

A jelek másra látszanak utalni.

Külföldi krónika.

Wannowsky, orosz hadügyminiszter, ki az idén is Vichy-ben keres üdülést, a francziáknak igen jó alkalmat nyújt a császár és Oroszország bálványozására. Midőn Wannowsky f. hó 9-én belépett a színházba, viharos ovációval fogadták. A zenekar az orosz himnuszt zendítette meg s az egész házat megtöltő közönség állva hallgatta azt, majd ismételt kiáltotta: „Éljen Oroszország, Éljen a császár!” Wannowsky meghatottan fejezte ki köszönetét.

Hogy a russomania mire fajult, mennyire elveszi sok francziának az esztét, arról classikus tanúságot tesz Paul de Cassagnac, ki az „Autorité”-ban a következőket írja: „Elvégre is megelégedéssel constatáljuk, hogy mi conservatívek és forradalmiak egyetértettünk a párisi orosz nihilisták elítélését illetőleg. És ennek meglesz a kitűnő hatása Oroszországra. Mert látni fogják, hogy az oly siralmasan megosztott Francziaország egyetért és

egygyé lesz, ha Oroszországról és annak császáráról van szó.”

Ha nem is épen ilyen cynikus hangon, de körülbelül így beszél a francia sajtó jelentékeny része e Francziaországot meggyalázó perről — politikai okokból.

A már szinte biztosnak hitt orosz-francia szövetség s a Giffard-féle új csodafegyverről szóló hírek nagyon harcias jóslatokra lelkesítik az egyes francia lapokat. A „Figaro” p. o. a következő sürgönyt küldeti magának Londonból: Az itteni politikai körökben már távolról sincsenek annyira megnyugtatta a balkáni ügyeket illetőleg, mint még csak nyolcz nappal ezelőtt is. Tegnap este az a benyomás volt az uralkodó, hogy az Ausztria-Magyarország és Oroszország közti konfliktus veszélyes mérveket ölt s ha Ferdinánd fejedelem visszatér Bulgáriába, a háború ki fog törni amaz incidensek következtében, a melyeknek részleteit lehetetlen előre látni, de a melyek a fejedelem és Stambulow elleni merényletben vagy pedig általános zendülésben fognak kifejezésre jutni. — A konfliktus nem Szerbiában — mint eleinte hitték — hanem a galicziai határon fog kitörni. A bolgár miniszterelnök utolsó csinje tökéletesen megváltoztatta a helyzetet, a melyet Londonban meglehetősen békésnek tartottak. Annyi bizonyos, hogy a hatalmak nem fognak ez óriási párviadalba avatkozni s Németország is tartózkodni fog mindaddig, a míg Ausztria-Magyarország teljesen le nem lesz verve. Az angol hivatalos világban és a diplomatiában senki sem hiszi, hogy Bulgária függetlensége szükséges lenne a kelet-európai béke fenntartására. A szultán ezt meg nem engedheti s Oroszország határozottan állást foglal ezzel szemben.

Ujabbán a francia lapok azt a hírt terjesztetik nagy hévvel, hogy Ferdinánd semmi esetre sem fog visszatérni Bulgáriába, hanem lemond a bolgár trónról. Pár külföldi lap is némi hitelt adott e híresztelésnek, sőt a legújabb távirati tudósítások szerint a brüsseli udvari körök is, pedig az merőben lehetetlen, hogy coburgi Ferdinánd vissza ne térjen Bulgáriába: oda szólítja őt Panicza lelke, kinek halála által örökre eljegyezte magát Bulgáriával.

Román lapszemle.

A n.-szebeni „Telegraful Roman” egy idő óta nagyon megzsebmésedett. Kire zsémbelne másra, mint reánk magyarokra! Nem tetszik neki, hogy Vizaknán, Abrudbányán a román nationalisták a városi hivatalokba nem juthattak be, a többségnek nem volt kedve őket megválasztani. És mindennek nem a többség, hanem a magyarok okai, mert véletlenül ezek vannak többségben s ezek mellőzték a nationalistákat. Hát nálunk Brassóban nem a többség választott-e? Ez a többség abban állapodott meg, hogy a volt tisztviselőket meghagyja. Megtörtént. Már most írjunk mi is jere miadokat a többségre, t. i. a szászokra, mert ők állapodtak meg abban, hogy a régi gypüt most nem

bontják meg a kisebbségben lévő magyar és román választók kedvéért? Nyugtassa meg a „Telegraful”-t az a tény, hogy a többség mindenütt úgy jár el, a mint jónak látja; alkotmányos államban így van ez s a zsémbelés nem ér semmit, akár Brassónak, akár Vizaknának nevezzék azt a várost. Azt hisszük, hogy Szebenben sem áll a dolog másképen.

Legújabb zsémbelése ismét csak felénk hangzik. Az a baj, hogy a románok vitézségét nem tüntetik ki eléggé a sorozredéknel, pl. a 46-iknál. No, ha meghallgatják, majd fog ő írni a román katonák vitézségéről, tudván azt, hogy ma még a szalmás kunyhóba is betévedhet egy-egy füzetke. Majd megmutatja ő a kolozsvári uraknak, hogy a románok nem árulók.

Helyesen teszi, hogy a román ifjúságot buzdítja, mert itt nálunk csak a minap is elő volt adva, hogy a magyarok, szászok előállottak a sorozásra, de a románok ebben az évben is, mint ennek előtte, pompásan megugrottak a sorozás elől. Nem árt tehát a buzdítás, mert szégyen és gyalázat az, a mit itt nálunk a natio ifjai minden évben elkövetnek. Itt nem áll az, a mit a „Telegraful” ír, hogy: „Tudja a világ, hogy ezek az izmos fiúk mindannyian előállnak a mérték alá; tudja a világ, hogy az erdélyi román ifjak a legjobb katonák az összes erdélyi nemzetiségek között”. Itt nem állnak mérték alá s így nincs módunk megtudni, hogy vajjon vitézebbek-e, mint a szász és csángó fiúk. Jó lesz egy kissé nekibátorítani a puszkának azokat a hétfalus, háromszéki román fiukat s kevesebbet zsémbelni a kolozsváriakra, kiknek eszük ágában sincs az, a mivel a „Telegraful” vádolja, hogy a közbékét megzavarják. Oda ütnek néha a szeg fejére, de már erre csak azt mondjuk, hogy: „A ki nem a, ne vegye magára”.

Czenkalji.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Szinészet.)

E. Kovács Gyula, művész vendégünk, ujabban mindig tele ház előtt Katona „Bánk bán”-jában, „Toldi Miklós”-ban és „Jakab urfi”-ban lépett fel. Szinte felesleges mondanom, hogy minden ujjabb fel lépte egy ujjabb diadal volt. A közönséget leginkább az ejtette bámulatba, hogy e nagyon is elűtő jellemekbe annyira bele tudta olvasztani — ha szabad e kifejezéssel élnem — saját művészi egyéniségét. A milyen tökéletes volt az államférfiui töprenkedő s mégis végzetes szenvedélyének hódoló Bánk-bán szerepében, épen oly jelesül adta a nyers közvetlen Toldit.

A nagy művész játékát szépen támogatták és dicsőségében is osztottak a helybeli szintársulat tagjai közül Tótvölgyiné és Bóke.

Nem hagyhatom megjegyzés nélkül, hogy közönségünk nem csak a fogadáskor s az előadások látogatása által tanúsította jeles vendégünk iránti kitűn-

mainak következtében törtek ki rajta az őrvöngési rohamok s lett állapota reménytelené.

De hadd idézem ismét saját szavait, a mint azokat, közvetlen látogatásom után leírt jegyzeteimben, megőriztem.

„Soha egy betegemmel sem kötöttem oly szoros barátságot, soha senkivel oly jól nem mulattam, oly szellemesen nem társalogtam, mint a beteg Lenauval; mert éles kritikus elme volt, mint talán soha előtte költő, s ez szellemének oly nem eléggé méltatott oldala, a mely nem egy műve megértésére rendkívül fontos.”

„Egykor szemben ültem vele szobájában, s törekedtem sötét gondolatait eloszlatni, de buskomorsága rajtam is erőt vett. Szerencsétlen barátomra nézve, köny tódult szemembe, kezemmel eltakartam arcomat, de Lenau már észrevette, felugrott, megragadta kezemet, s felkiáltott: „Miért busul, drága barátom, az én sorsom miatt ne aggódjék, oh én többet nyertem azzal, hogy ide kerültem, mint a mennyit vesztettem! Odakünn a rossz világban elvesztettem Istentemben való hitemet, itt önöknél ismét visszanyertem. Ily nyereség mellett szóba jöhet-e, a mit vesztettem, van-e oka önnek busulni?”

„1847. május hó elsejére egy meleg eső után majdnem egy éjen át kitavaszkodott, kizöldült volt a vidék; a reggel gyönyörű volt s én sétára hívtam Lenaut. Mélyen meg volt hatva a hirtelen új életre ébredt természet bűvös szépségétől s a közeledő tavasz

érzete saját jövője iránt is reménnyel s bizalommal töltötte el, az azurkék égboltozat felé nyújtotta karjait s felkiáltott: „Oh mennyei atyám, lehetséges volna-e, hogy e szép világ visszaadassék nekem és én e szép világnak?” és midőn ugyanekkor Winnendenben megkondukt a harang, Lenau sirva leborult a földre és imádkozott.”

Az öreg ur elhallgatott, az ő szeme is könnybe lábadt, és hangja akadozott. Kis idő múlva kérdeztem, irt-e még valamit Lenau, mikor a gyógyintézetben volt?

„Megkísérlette többször, válaszolt Zeller, de mint minden érzése és vágyódása, úgy költeményei is zenévé lettek. Egészséges korában mestere volt a gitárnak, de mióta megbetegedett, nem szenvedhette e hangszert; a cigányzene dallamai, melyeket gyermekkorában hallott volt egykoron, csengtek folyton fülében, a hegedűhöz folyamodott s ennek és a hegedű hurjai közvetítésével barátjainak panasolta el keservét, fájdalmát.”

„Épen az időben látogatta meg Vilmos király és neje intézetünket. Elvezettem őket a Lenauéval szomszédos szobába, hogy észrevétlenül hallgathassák zenéjét. Főként a királyra nagy hatással volt, ki csak akkor hagyta el a szobát, mikor Lenau megszűnt hegedülni. Lenau játéka daemonikus erejű volt, s a ki soha nem hallott is cigányzenét, ezt hallva, tudta, hogy ez az, de Lenau a költő s a művész által játszva!”

„Önök, magyarok, Lenauval nagy költőt ajánlkoztak a német nemzetnek, de ha nem danolt is magyarul, azért szíve legmélyében mégis magyar volt s az maradt mind végig.”

Az élénk társalgás közben órák multak el, már sokkal tovább maradtam volt el, mint a mennyi szabadságot a városkában maradt társaim adtak volt, s mig még az intézetet is megtekintettem, már kezdett besötétedni, pedig a legközelebbi vasúti állomás, akkor Waiblingen, jó két órányira volt, mely utat most egyedül kellett megtennem és pedig gyalog.

De nem unatkoztam a gondolatok társaságában, melyeket a délutáni társalgás költött fel bennem. Gondolataim leginkább Lenau szomorú sorsával, életének komor végével foglalkoztak. A halál rá nézve megváltás volt.

A halál? — Hát Lenau meghalhatott-e?

Eszembe jutott, mit Lenauról, a már haldokló, szellemileg teljesen elpusztult Lenauról Grüntől irt életrajzában olvastam. Elmondták neki, hogy Károly főherczeg az asperni hős, meghalt, mire mosoly derengett ajkai körül, rázta fejét és mondá: „Károly főherczeg nem halhat meg soha!” Ha igaz ez, ugy még sokszorta igazabb, hogy Lenau nem hal meg, az általa érzett és költemény alakjába öntött eszmék élni fognak, a mig a költő szet iránt fogékony kedély, a mig ember él.

Rombauer Emil.

tető tiszteletét s a magyar színi művészet iránti lelkesedését, hanem az szépen nyilatkozik társadalomunk jelesein az azon megtisztelő, igaz magyar vendégszeretében is, melyről uri házaikban is fogadják. E tekintetben kitüntetéssel kell említenem Pekry Sándor nagybirtokos, H. Gál Domokos alispán és Fekete György megyei főjegyző urakat.

Vendégművészeink még „A vasgyáros”, „Don Caesar” és „Rákóczy F. fogsága” ez darabokban og fellépni.

N A P I H I R E K.

Mária Valéria új otthona. Mint a „Pester Correspondenz” Bécsből értesül, a legmagasabb családi alapok főigazgatósága egy megfelelő tartózkodási helyet keres a fenséges ifju pár számára, mely e hó végén Ischlben örök frigyre lép. Ennek a helynek Magyarországon kellene feküdni s Gödöllőről kényelmesen elérhetőnek lenni. Mária Valéria szülőhazájának nevezi Magyarországot s jól fog esni szívének, ha itt is lesz saját otthona.

Hymen. Balogh József, a Balogh és Heckel budapesti cézég főnöke, eljegyezte Königes János gyáros és kereskedő bájos leányát, Emmát.

Főispánunk ő méltósága a napokban tartotta első rendes vizsgálatait a kormányzatára bízott hivataloknál. Először, jul. 8-án, Brassó város ügykezelését vizsgálta meg behatóan, majd 9-én Földvár, 10-én Feketehalom, 12-én Hosszufalu kerültek sorra. Ő méltósága nemcsak a szolgabírói, hanem a helybeli jegyzői hivatalokra is kiterjesztette figyelmét. Mindenütt rendet és pontosságot talált.

Határvizsgálat és határvizsgálati kir. biztos. Az osztrák-magyar monarchia két állama és Románia között 1887-ben kötött s az 1888. évi XIV. t. czikkal az ország törvényei közé iktatott határegyezmény végrehajtásából az 1888. év folyamán véghezvitt határjelzés leírása mind a magyar, mind a román kormány részéről megerősítettén, e határegyezmény VII. cikkelyének rendelkezéséhez képest a nyár folyamán a Magyarország s Románia közti egész határvonalra kiterjedő vizsgálat lesz eszközözendő. E határvizsgálati munkálatok legkésőbb f. évi július hó 30-án kezdődnek s okvetlenül e nyáron hajtatnak végre. A határvizsgálat a Beszterce-Naszód megyében fekvő hármashatárpontnál veszi kezdetét s így halad aztán a Dunáig. Magyar részről a határvizsgálati bizottságba királyi biztossá ő Felsége Mikó Bálint csikmegyei főispánt nevezte ki.

Természettudományi vizsgálódások az erdélyi részekben. A f. év nyarán sokoldalú kutatás tárgyát képezik az erdélyi részek. Dr. Koch Antal, kolozsvári egyetemi tanár, pár hét óta a Mezőség keleti szélén ásvány-földtani tanulmányokat tesz. Dr. Budai József, egyetemi tanársegéd, Erdély mineralogiai viszonyaihoz keres kiegészítő adatokat. Dr. Mártonfi Lajos, szamosújvári gymnasiumi tanár, az erd. muzeum-egylet megbízásából ásványföldtani és praehistorikus adatokat gyűjt a Mezőség délkeleti részében. Méhely Lajos, brassói főreáliskolai tanár, az akadémia és az erd. muzeum-egylet megbízása folytán herpetologiai, illetve bogarászó kirándulásokat tesz, ugyancsak a Mezőségen. Dr. Primics György, muzeumi segédőr, a földtani intézet által kiküldve, múlt évi munkájának folytatásán fáradozik, czélja a Bihar-hegység földtani viszonyainak földterítése.

Értesítések a new-yorki cs. és kir. főconsulatus által. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. évi június hó 24-én kelt leiratával arról értesíti a brassói kereskedelmi és iparkamarát, hogy a new-yorki cs. és kir. főconsul f. évi márczius hó 27-én kelt jelentésében az érdekeltek részéről követendő eljárásra vonatkozólag, midőn amerikai kereskedelmi cégek hitelképessége és megbízhatósága tárgyában intéznek hozzá kérdéseket, több figyelemreméltó kívánságot jelentett ki. Ezen jelentés kiemeli azon nehézségeket, melyekkel a consuli hivataloknak a kívánt adatok beszerzésénél meg kell küzdeniök, a miért is a legtöbb esetben kénytelenek az ottani nagy tudakozó intézetek egyikéhez vagy másikához folyamodni. Hogy az ebből származó költségek, valamint az egész eljárás kérdését némileg rendezze, fentemlített leiratában több irányban rendelkezik a miniszter. E fontos leirat tartalmának részleteit az érdekeltek a brassói kereskedelmi és iperkamara hivatalos helyiségében megtekinthetik.

Az adókiivető bizottság tárgyalásainak elhalasztása. A m. kir. pénzügyminiszter távirati rendeletével a Brassó város területére nézve alakított adókiivető bi-

zottság tárgyalásainak megkezdését további intézkedésig elhalasztotta, miről az érdekelte felek értesítetnek.

Szerencsétlenség vadászaton! Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnapelőtt a krizbai erdőben. Reggel korán jókedvű vadásztársaság gyűlt egybe Teutsch Gyula liqueurgyáros üzetében. A társaság tagjainak a gazda szokása ellenére egy-egy kis üveg liqueurt ajándékozott. — Szegény, ha tudta volna, hogy ez ajándék utolsó s örök emlék lesz! Az üzletből együtt ment ki a társaság az erdőbe, hol a hajtók már várták. Itt, mielőtt ki-ki elfoglalta volna kijelölt helyét, Teutschot jó barátja Galtz József megszólítja, adjon neki egy jó golyós töltényt, mivel nála nincsen! Teutsch a legnagyobb szíveséggel adott át barátjának egy töltényt e szavakkal: „Ez vaddisznónak való”. Ezután a társaság szétszórt, ki-ki elfoglalta helyét. Az első hajtás eredménytelenül folyt le. Kis pihenés után új hajtást kezdtek. A hegy alján, a bozótok között Teutsch foglalt állást, nem messze tőle jobbra Boyer városi főjegyző. Fentebb Galtz, Honigberger s Zaminer városi erdőmester. Lent a völgyben a hajtók voltak felállítva. Így kezdődött meg a második s végzetes hajtás. Már háromnegyed órája állottak vesztve, a nélkül hogy vad mutatkozott volna. Unalom s egykedvűség szállotta meg a vadászokat. Egyszerre azonban a völgyből, a hajtók közül elénk: „Vigyázz, vigyázz...! Vaddisznó!” Kiáltások hangzanak föl. Galtz, Honigberger és Zaminer, kik beszélgetésbe elegyedtek, erre szétszórtak. Galtz lent a bokorban mozgást vesz észre..., czéloz és lö. Mihelyt eldördült a lövés, a közelében levők tanúsága szerint, mintegy megmerevedve állott a lövés iránya felé szegzet szemekkel: „Ember, állat... vagy akármi, kiáltson, szóljon, adjon jelt magáról!” A bokorhoz rohant. Ott rettenetes ltvány tárult eléje! Vértől elborítva, haldokolva feküdt ott az átlőtt Teutsch! „Julius, Julius...” hörögi Galtz „mi történt?” A többiek látták, mint karolta át Galtz szeretett barátját, egy kis liqueurt töltve szájába. Honigberger ért leg hamarabb hozzájuk, Teutsch gyöngéden kezét fogott vele s aztán összerogyott, meghalt barátjai szeme látára, átlöve azon golyóval, melyet ő adott Galtznak.

Véres mulatság. Vasárnap d. u. több brassói iparoscsalád kirándult a Méhkeretekbe, hól a Vidombák folyó partján fürdés után kedélyesen juszonaztak és mulattak. E mulatságot brutális módon megzavarták. Midőn Finta Ferencz, magyar cipésmester, kit mindenki szelid és tisztességes polgárnak ismer, fürdés után kijött a vízből s a Bunescu-féle méhkert mellett elsieltett, hogy felöltözzék, nehány a kertben dolgozó oláh munkás megrohanta a védtelen embert s majd nem agyonverték fa- és vasvillákkal. A közelben mulató társaság több tagja a szerencsétlen Finta segítségére sietett, nevezetesen May János kovácsmester; de a vérszemre kapott oláhok ezt is irgalmatlanul agyba-főbe verték, szúrták. A megrémült mulatozók egyike most orvosért, egy másik rendőrökért futott. Az orvos beborrta az életveszélyesen megsebesült Finta kettéhasadt fejét s egyéb sebeit. Nehéz dolga volt a rendőrség vezetőjének. A kert tulajdonosának anyósa nem akarta megengedni, hogy a rendőrök belépjenek a méhkeretbe s nem rajta mult, ha „bravu”-jai az őrszolgát is el nem verték. Nagy nehezen mégis sikerült négy oláh munkást letartóztatni. — Mint értesülünk ez embertelen fenevadak iparszerűleg üzik vandalizmusukat. Megvárják, míg valaki megfordul, s aztán megrohanják a védtelent, elverik, megszalasztják, hogy megfoszthassák ruhájától s egyéb holmijától. Jögezmük erre csak az, hogy ott nem szabad járni; de semmi jel nem figyelmezteti az arra menőt, hogy tilos helyen jár s hogy — rablók közé siet.

Rendőri hírek. Elítélés. Schuster György és Purese Irinie lakatosinasok, valamint Szigethi Géza lakatoslegény, kik több ez év tavaszán elkövetett betöréses lopás miatt átadattak volt a helybeli kir. törvényszék bünyenyítő bíróságának, a nevezett bíróság ítéletével elítéltettek és pedig Schuster 7 havi, Purese és Szigethi 6—8 havi börtönrre.

Égés. Tegnapelőtt d. u. 1 órakor tüzvést jeleztek a belvárosban, mely azonban csak csekély jelentőségű volt. A fekete uteza egy pinczehelyiségében szalma gyuladt meg — talán a pinczeablakon át bedobott szivartól; de a háziak csakhamar eloltották.

Kutyazárlat. A városkapitányság részéről f. é. június 5-én elrendelt kutyazárlat tegnap megszűnt.

T a n ü g y.

A dicső-szentmártoni m. kir. polgári leány- és elemi iskolák 1889/90. tanévi értesítője érdekes képét

adja a tanintézet működésének. Az értesítőt Gyöngyössy Pötzl Adolfin r. tanítónőnek érdekes lélektani tanulmánya a képzelődő tehetségről vezeti be.

Az iskola szervezetét s annak mult tanévi történetét tárgyaló fejezetből kiemeljük, hogy e polgári leányiskola szervezete annyiban különbözik más hazai polg. leányiskoláktól, hogy ebben a francia nyelv is kötelező rendes tantárgy lévén, felvételi vizsgálat letévése nélkül léphetnek át növendékei a felsőbb leányiskola ötödik osztályába.

A tanítótestület, melynek élén, mint igazgató lapunk társszerkesztője, Gyöngyössy István áll, kivüle három rendes tanítónőből és 5 hitoktatóból áll. A tanulók száma az eddig fennálló 3 osztályban 31 volt, és pedig 15 az első, 9 a második és 7 a harmadik osztályban. Mi a mellett tanuskodik, hogy az ifju tanintézet látogatottsága örvendetesen gyarapszik.

Az előmenetelt feltüntető táblázat fölötté kedvező képet nyújt, a mennyiben a vizsgálatot tett tanulók közül egyetlen egy sem nyert elégtelen osztályzatot, sőt a II-ik és III-ik osztályban az elégséges osztályzatok száma is elenyészően csekély.

Az elemi iskola, mely ugyancsak Gyöngyössy István szakavatott igazgatása alatt áll, három r. tanító és két r. tanítónő által vezetetik. Tanulói száma 227 volt, és pedig: 147 fiu és 80 leány, kik között 56 román ajku. Az elemi leány- és fiúiskola különkülön 6 osztályból áll, melyek közül azonban a leányi elemi iskola V. és VI. osztálya tanulók hiányában nem volt még felállítható.

Hogy az intézet vezetői a lelkiismeretes tanítás mellett mily gondot fordítanak egyuttal a nevelésre is, annak bizonyítékául két adatot akarunk az értesítőből fölemlíteni. Az egyik az, hogy a tanítói testület tagjai közül házi látogatókat küldött volt ki annak megvizsgálására, ha vajjon vidéki tanulók ellátása, egészségi viszonyai milyenek s a tanulók erkölcsi és tanulásbeli felügyeletét mennyiben s miként teljesítik a szállást adó gazdák.

A második kiemelendő körülmény, hogy a takarékosági erény fejlesztése szempontjából mindkét-nemű elemi iskolában iskolai takarékpénztárt léptettek életbe.

Ily tények legjobban ajánlják az iskolát a szülők figyelmébe.

Közzgazdaság.

Czuko-ipar és répatermelés, vonatkozással Brassó-megye közzgazdasági viszonyaira.

(Folytatás.)

Ezek után vessünk egy futó pillantást a répatermelés fejlődésének lényegesebb alapfeltételeire s vizsgáljuk röviden, hogy e feltételek megyénkben mennyiben állanak rendelkezésre.

Előre kell azonban bocsátanom, hogy midőn a fejlődés alapfeltételeit kutatjuk, nem hivatkozhatunk saját tapasztalatra, hanem ott kell azt keresnünk, hol a répatermelés nagy sikerei a termeléshez — viszonyaink számbavétele mellett — utmutatóul szolgálhatnak.

A répának, mint más növényeknek, élettani viszonyai a talaj, éghajlat és gazdasági rendszerrel állanak szoros kepcolatban. S ezen kapcsolatban birja a földművelés azon szép feladatát, hogy a kölcsönös-ség által feltételezett egyenletesség tényezőit kutassa s azokat kellő egyensúlyba hozza.

Ezen szempontból s azon növényélettani általános igazságból indulva ki, hogy a növények vegyi alkatrészei ugyanazon alkatrészek kellő mennyiségű jelenlétét kívánják meg a talajban is, a répatermelés első feltételét a talaj minősége képezi.

E tekintetben pedig a feltalaj mellett nem kevés fontossággal bir az altalaj minősége is, mivel alig van gazdasági rendszerünkben termelni szokott oly növény, mely a feltalajnak vegyi és physikai tulajdonságai mellett az altalajjal szemben is nagyobb igényű lenne, mint épen a czukorrépa.

Buerstenbinder gazdasági tanácsos szerint a répatermelésre „született föld” kiválóbb tulajdonságai ezek: sav- és kavicmentes, meszes és televényes homokos agyagtalaj áteresztő altalajjal. Birja tehát a geologiai képződés özőnvízi és áradmányi képleteiben a feltalajnak legjelentékenyebb alkatrészét képező lösznek homokkal, agyaggal és mészszel arányos vegyületekét.

Látjuk tehát, hogy a talaj és növény közötti szerves összefüggésnél fogva a répának, mint a Liebig által talaj- és növényekre felállított három cso-

port közül a Kali csoporthoz tartozó növénynek, ugyanazon talajcsoport alkatrészei szükségesek.

A talajviszonyok megítélésénél pedig általán kíváló tekintettel kell lenni azon követelményekre, melyek a répának természetes fejlődési folyamatát leginkább támogatják. Mert meg kell jegyeznünk, hogy a répa a kicsirázás utáni fejlődés első szakában oly gyenge növény, mely kedvezőtlen időjárási viszonyoknak s a répa fejlődését gyakran gátló számos ellenségének könnyen esik áldozatul.

Mint hogy pedig nagyobb termelésnél melegágyban nevelése s onnan való kiültetése felettébb költségese és lassu miveltéi rendszer volna, a talajnak kell azon kellékekkel birnia, melyek a bekövetkező kedvezőtlen körülmények mellett is a sikeres fejlődést legalább némileg biztosíthatják.

Faszállítás. A m. kir. államvasutak gépgyárának igazgatósága a lucz-fenyőfa, szurkos-fenyőfa, bükkfa és bükkfa-gerendák szükségletét nyilvános ajánlati uton szándékozik biztosítani. Az ajánlatok f. évi augusztus hó 15-ig benyújtandók. Az erre vonatkozó hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara helyiségében betekinthező.

"Osztrák-Alpine bányatársaság." Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek: „Ép most folyik az „Osztrák-Alpine bányatársaság” adóssági címleteinek conversiója 4½%-os jelzálog-kötvényekre. Valamint itt, ugy Berlinben is élénk kereslettel fogadja a befektetést kereső közönség az új papírokat. A mit okvetlen igen jellemzőnek, sőt épenséggel mintaadónak kell tekinteni, az azon tény, hogy a legmagasabb családi alapok főigazgatósága a legélénkebben vesz részt a conversióban. Ha báró Mayr, ez a par excellence jószágigazgató és vagyonmegóvó, az uralkodó család részére tekintélyes mennyiségben vásárolja az „Alpine” új jelzálog-címleteit, akkor bizonyos, hogy azok minősége prima primissima.

Az „Alpine” adóssága, mely 1884-ben 39,460.000 frtra rugott, a conversió után tényleg csak 23,170.000 frt lesz. Itt valóban oly lelkiismeretességgel kellett gazdálkodniok, mely a legmagasabb biztosítást nyújtja s melynek épen az óvatos kapitálistát kell arra birnia, hogy vagyonának egy részét az „Alpine” társulatra bizza.

N y i l t t é r .*)

Indittatva érzem magam Raupert William fogorvos urnak ez uton is köszönetemet és elismerésemet nyilvánítani, hogy egy régi fogbajomtól szerencsésen megszabadított, és ezt annál szívesebben teszem, minthogy a budapesti és bécsi kitünőségek-nél orvoslást nem találhattam.

Cs.-Tusnádi **Balogh József,**
Budapesten.

(221) 1—1

*) Ezen rovat alatt megjelenő közleményeknek sem alakja, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyesvonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b) Bukarest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reggel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyesvonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. július hó 15. én.

Római papírpénz à 20 frank	9-26	vétel 9-28	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-22	„ 9-26	„
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	9-27	„ 9-30	„
Török lira	10-52	„ 10-56	„
Arany	5-46	„ 5-50	„
Orosz papírrubel	133.75	„ 134.75	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.

HIRDETMÉNYEK.

303. szám.

Sz. 7783.—1890.

Hirdetmény.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága az 1890. évi július hó 11-én kelt 351. számú rendeletével a törvényhatósági közutakon megromlott műtárgyak és uttesttartozékoknak helyreállítását 7910 frt 95 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából 1890. évi július hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára a Brassó vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, napokint megtekinthetők, valamint az árlejtési feltételek is.

Brassó, 1890. július 12-én.

(223) 1—3 Brassómezei m. kir. építészeti hivatal.

Hirdetmény.

A Brassó város tulajdonát képező, a Szentlélek-utca kapu mellett lévő malom, valamint a Poartában, Alsó- és Felső-Moesten (Töresvár) lévő városi malmak írásbeli ajánlati tárgyalás útján folyó évi novembertől hó 1-től kezdődőleg 3 egymásután következő évre haszonbérbe fogadásnak kiadatni.

Az ajánlati tárgyalás Kedden, f. évi július hó 22-én a városi gazdasági hivatal hivatalhelyiségében fog megtartatni, s az 50 kros bélyeggel ellátott és 10%-nyi bányapénzzel terhelt írásbeli ajánlatok legkésőbb ugyanazon nap délelőtti 12 óráig átnyújtandók.

Brassó, 1890. június 28-án.

(219) 3—3

A városi tanács.

Személy-szállítás

Brassó-Zajzon között.

Indulás Zajzonból reggel 1½ órákor.
„ Brassóból d. u. 5 „

Jegyek válthatók Zajzonban a „Concordia” vendéglőben és Brassóban a „Korona” vendéglőben.

(207) 3—3

Fejér István.

Zinz C. fogorvos,

a bécsi cs. és kir. egyetemen diplomát nyert és 30 évi gyakorlattal bir, szakértő a száj- és fogbetegségekben, valamint mesterséges fogak és egész fogsorok készítésében. Hibásan készített vagy az állkapocsnak (hosszabb idő folytán) már beállott változása által, rosszul vagy épenséggel nem használható (kaucsukból való) mesterséges rágó eszközöket, csekély tiszteletdíjért saját tapasztalataim felhasználásával ismét egészen használható állapotba helyezek.

(217) 4—12 Rendel: 9—12 és 3—5-ig

Széles-utca 596 sz., Wächter-féle ház, Brassó.

A Foncière, Pesti biztosító-intézet

(alapított 1864-ben)

mely teljesen befizetett

2.000.000 frtnyi

részvénytőkéjén kívül több mint

8.000.000 frtnyi

díjbevétel- és díjtartalékok fölött rendelkezik, melynek összbiztosítékaik tehát

10.000.000 frtot

meghaladnak, az általa eddig is művelt élet-, tűz-, jég-, szállítmány- és üvegbiztosítási üzleten kívül

baleset-biztosítási osztályt

nyitott, melynél ugy

egyesek, mint vállalatoknak hivatalnokai testületileg olcsóra szabott díjak és a legszabadelvűbb feltételek mellett mindenféle, hivatásközlésben vagy azon kívül bekövetkező

testi balesetek

anyagi következményei ellen biztosítást eszközölthetnek. Az intézet ezenkívül ezer forint biztosítási tőke utáni 1 frt. évi díj mellett

utazási balesetek elleni

biztosítást is nyújt.

Példa. Valamely kereskedő, hivatalnok vagy ügyvéd 10.000 frt. halálesetre, 10.000 frt. rokkantság esetére és 5 frtnyi napi gyógykezelési járulékra szóló biztosításért évenként csupán 21 frtnyi díjat fizet. Személyek, kik hivatásuknál fogva nagyobb veszélynek vannak kitéve, megfelelően többet fizetnek. 5 vagy 10 évre kötendő biztosításoknál a díj 10, illetve 25%-kal mérsékeltebb. Biztosítások főlvételeit eszközlő és minden további felvilágosítással készséggel szolgál:

az igazgatóság Budapestben (sas-utca 10)

és az intézetnek a magyar-osztrák birodalom minden nevezetesebb helyeiben lévő képviselői.

(169) 6—6